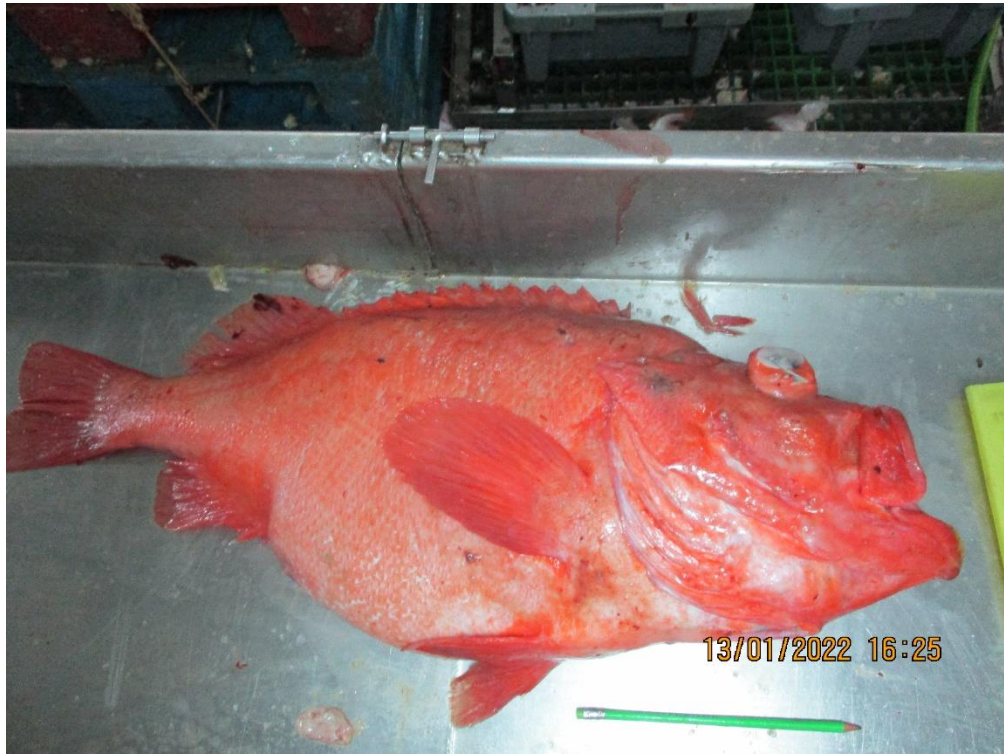

Noorte kalateadmiste edendamisest

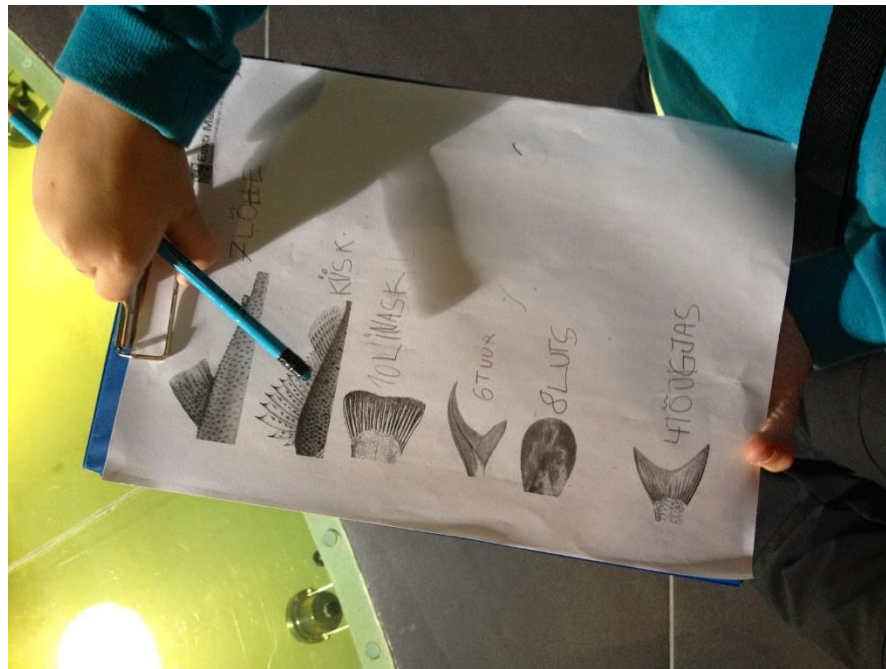
Anu Metsar

Järvemuuseum Akva:rium

Põhiline arendustegevuste rahastaja - Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)

- ▶ Keskkonnateadlikkuse programm

Põhiline arendustegevuste rahastaja - Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)

- ▶ Keskkonnateadlikkuse programm
  - ▶ Keskkonnateadlikkuse programm, mh
    - ▶ Õppekäigud põhikoolile ja koolieelikutele, tänavu toetus 200€/klass
    - ▶ Õppepäevad ja -laagrid põhikoolile ja gümnaasiumile - tänavu vaid huvikoolidele, toetusmäär kuni 75%

Põhiline arendustegevuste rahastaja - Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)

▶ Keskkonnateadlikkuse programm

▶ Keskkonnateadlikkuse programm, mh

- ▶ Õppekäigud põhikoolile ja koolieelikutele, tänavu toetus 200€/klass
- ▶ Õppepäevad ja -laagrid põhikoolile ja gümnaasiumile - tänavu vaid huvikoolidele, toetusmäär kuni 75%

▶ Kalanduse programm

- ▶ kalandusuuringud
- ▶ vee-elustiku ökoloogilise seisundi parandamine
- ▶ **kalanduse arendusprojektid**
- ▶ kalavarude kaitse ja järelevalve

Põhiline arendustegevuste rahastaja - Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)

▶ Keskkonnateadlikkuse programm

▶ Keskkonnateadlikkuse programm, mh

- ▶ Õppekäigud põhikoolile ja koolieelikutele, tänavu toetus 200€/klass
- ▶ Õppepäevad ja -laagrid põhikoolile ja gümnaasiumile - tänavu vaid huvikoolidele, toetusmäär kuni 75%

▶ Kalanduse programm

- ▶ kalandusuuringud
- ▶ vee-elustiku ökoloogilise seisundi parandamine
- ▶ **kalanduse arendusprojektid, toetusmäär kuni 75% kuludest, mh**
  - ▶ **kalapüügivõistluste, seminaride, koolituste, õpitubade, teabepäevade ja laagrite korraldamine, et arendada keskkonnateadlikku ja säästvat kalandust**
- ▶ kalavarude kaitse ja järelevalve

Põhiline arendustegevuste rahastaja - Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)

- ▶ Kalanduse arendusprojektid Pärnumaal
  - ▶ Kalateadmiste edendamine:
    - ▶ 2017 - 2 projekti
    - ▶ 2018 - 1 projekt
    - ▶ 2019 - 0 projekti
    - ▶ 2020 - 0 projekti
    - ▶ 2021 - 3 projekti
    - ▶ 2022 - 1 projekt

Põhiline arendustegevuste rahastaja - Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)

- ▶ Kalanduse arendusprojektid Pärnumaal
  - ▶ Kalateadmiste edendamine:
    - ▶ 2017 - 2 projekti
    - ▶ 2018 - 1 projekt
    - ▶ 2019 - 0 projekti
    - ▶ 2020 - 0 projekti
    - ▶ 2021 - 3 projekti
    - ▶ 2022 - 1 projekt

Kalateadmiste edendamise projektid

- ▶ Kalandusvaldkonna õppeprogrammides osalemine, vt <https://keskkonnaharidus.ee>
  - ▶ Järvemuuseum
  - ▶ Perno Hariduskeskus
  - ▶ Tartu loodusmaja
  - ▶ Eesti Loodusmuuseum
  - ▶ Silma õpikoda
  - ▶ Rannarahva muuseum
  - ▶ Tartu Ülikooli loodusmuuseum
  - ▶ Nõmme Loodusmaja
  - ▶ Jõe- ja Järvehuntide Akadeemia
  - ▶ Lahemaa Keskkonnahariduse Selts
  - ▶ Ermistu Looduskeskus

Kalateadmiste edendamise projektid

- ▶ Õppepäevade koolis korraldamine
  - ▶ Pernova Hariduskeskus
  - ▶ TÜ mereinstituut, sh
    - ▶ Kalanduse teabekeskus
  - ▶ Riiska Arendus
- ▶ Õppepäeva väljaspool kooli korraldamine
  - ▶ Kaluriga kohtumine
  - ▶ Kalatööstuse külastamine
  - ▶ Kalastamine
  - ▶ ...

Kalateadmiste edendamise projektid

- ▶ Võrtsjärve kalastuslaagrid aastast 2007
  - ▶ kalastamine lihtkäsiõnge, spinningu ja topsiõngega, rookimine ja grillimine, määramine ja lahkamine, kaluriga mõrra nõudmine, kalapüügiseadustiku tundma ja mõistma õppimine, veetaimede ja -selgrootute õppimine jm
- ▶ Tõrva Gümnaasiumi kalanduse õppelaager "Säästev kalastus ja veekogude ökoloogilised võrgustikud,,
  - ▶ kalastamine lihtkäsiõngega, rookimine ja grillimine, määramine, veetaimede ja -selgrootute õppimine, laevaga järvel, veekogu toiduvõrgustikud, biomanipulatsioon, veekogude tervendamine, ökosüsteemiteenused

Kalateadmiste edendamise projektid

- ▶ Tartu Loodusmaja mitmepäevased kalastuse linnalaagrid, mis toimuvad sügis-, kevad- ja suvevaheaegadel
- ▶ Tõrva Gümnaasiumi „Säästva kalastuse linnalaager Tõrva veekogude ääres“
- ▶ Lapsed ja vanemad - telkimisega laagrid

Kalateadmiste edendamise projektid

- ▶ Oluline kala väärimine ja söömine, sh kala puhastamine
- ▶ Kalandus on piirkonnas oluline majandusharu, kultuuritraditsioonidega
- ▶ Kalasöömine väärtustab kalapüüki kui tegevust
- ▶ Kala toiduks valmistamine ja söömine aitab paremini mõista säästva kalanduse vajalikkust

Kalateadmiste edendamise projektid

- ▶ Lisaks õppimisele
  - ▶ meisterdamine
  - ▶ mängud

Kuidas saada häid ideid?

Kuidas saada häid ideid?

- ▶ Kalapüük
- ▶ Võrkude sissepanek, mõrra nõudmine
- ▶ Kalatööstus, kokkuost, kalakasvatajad, Japs, Calamaris
- ▶ **Keskkonnainspektsioon**, röövpüük, vahendid
- ▶ Kalapüügiseadustiku materjalid
- ▶ Kaluri külastus, kuulsused kalavetel, Raio Piiraja, Tarmo Luks
- ▶ Püügivahendite valmistamine
- ▶ Vana paisukoha külastus ja lammutatud paisu (taastatud kärestik) külastus
- ▶ Ürgsed kalad liivakivis, Devoni ajastust - Tori, Tartumaa, , järvemuuseumis, Eesti Loodusmuuseumis - virtuaalreaalsus Läänemeri
- ▶ Kalad lemmikloomana, akvaariumite koostamine, sisustamine, hooldus, bioloogilise tasakaalu teke ja hoidmine, reostus, kala heaolu
- ▶ Õppevideote tegemine õpilaste osalusel - akvaarium jne
- ▶ Kalapiltide pank tasuta kasutamiseks
- ▶ Kalaparasitiidid, mürgpreparaadid huvikoolidele, seos toiduohutusega
- ▶ laevasõit

LOODUSõpe KOOLI ja lasteaeda

- ▶ Loodusõppe programmid kohapeal koolis ja lasteaias
- ▶ Hoiab kokku õppimisaega ja transpordikulu, säästab keskkonda
- ▶ Sama raha eest saab pikema ja sisukama õppepäeva
- ▶ Lasteaias, põhikoolis ja gümnaasiumis; võimalusel ka õues
- ▶ Teemad: kalad (sh lahkamine, kalatoidu valmistamine koos lastega), veetaimed, veeselgrootud, samblaraamatud... .... veekogude tervendamine ja biomanipulatsioon, ökosüsteemiteenused
- ▶ KIK toetab (õppekäigud, kalanduse programm)
- ▶ Läbiviija: Anu Metsar, 12 aastat järvemuseumi arendamist
- ▶ Kontakt: 522 9570, anu@riiska.ee , Riiska Arendus OÜ

TÄNAN!